

Ingela Lindqvist, 08-677 25 01
ingela.lindqvist@energiforetagen.se

m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen lämnar nedan en rad specifika synpunkter men vill särskilt framhålla att:

- Energiföretagen tillstyrker förslaget att dela upp nuvarande 4 § artskyddsförordningen i olika bestämmelser beroende på om det är fåglar eller andra djurarter eller livsmiljöer. Energiföretagen anser att uppdelningen av nuvarande artskyddsförordningen 4 § är en fråga som i beredningen av utredningens förslag bör brytas ut och hanteras skyndsamt.
- Energiföretagen avstyrker förslaget om livsmiljöunderlag som bedöms som mycket resurskrävande och rättsosäkert.
- Energiföretagen avstyrker bemyndigandet att anta föreskrifter som bryter igenom tillståndets rättskraft. Det är en exceptionell åtgärd och utredningen har inte tillräckligt motiverat varför omprövningsinstitutet är otillräckligt i dessa fall.
- Energiföretagen avstyrker överimplementeringen av avsiktlighetsrekvisitet.
- Energiföretagen avstyrker förslaget i 8 c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd att inrätta en ny sorts biotopskyddsområde. Energiföretagen bedömer att det kan innebära att flera områden inte har möjlighet att utvecklas alls eftersom det inte är en flexibel skyddsform som tar hänsyn till avvägningar mellan olika intressen.

Energiföretagens ställningstagande

Energiföretagens medlemmar bidrar i samhällsbygget och omställningen av samhället genom att utveckla ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara energisystem. Klimatet är en av vår tids största utmaningar, klimatförändringar är också ett av de största hoten mot den biologiska mångfalden. Att möjliggöra för

ökad användning av fossilfri energi är därför viktigt för att bevara biologisk mångfald. Det innebär inte att det inte finns målkonflikter.

Hur mycket energi ett vindkraftverk kan producera är t.ex. avhängigt av i hur bra vindläge verken kan placeras. Sämre vindlägen innebär att det behövs fler vindkraftverk för att producera samma mängd el vilket sin tur innebär en ökad miljöpåverkan.

En bra miljölagstiftning, en bra reglering av artskydd, ger verksamhetsutövare, myndigheter och samhället i stort verktyg för att hantera dessa målkonflikter. Metoder för att i varje enskilt fall på ett effektivt sätt kunna bedöma vilken typ av påverkan som är tillåten, under vilka förutsättningar och på så sätt landa i rimliga avvägningar mellan t.ex. samhällets intresse av förnybar el och arters behov av skydd.

Energiföretagen välkomnade översynen av artskyddsförordningen eftersom vi inte anser att dagens reglering når upp till detta. Idag kan en exploatering i form av nergrävning av kabel längs en väg medföra krav på inventeringar, krav på ändrad sträckning eller t.o.m. nekad nätkoncession med hänsyn till tjäder. Detta samtidigt som det helt lagligt kan skjutas tusentals tjädrar i samma län. Ca 20 000 tjädrar skjuts varje år, för orrar gäller ca 25 000 fåglar och fjällripor ca 10 000.¹ Det finns flera exempel på vindkraftsprojekt som behöver minska antal verk för att skydda spelplatser för skogsfågel, trots att samma fåglar helt lagligt hade kunnat skjutas av. Detta eftersom det finns så pass många att det bedrivs intensiv, laglig, jakt på dem.

Energiföretagen vill se ett starkt skydd för den biologiska mångfalden och hotade arter. Dagens reglering riskerar dock att medföra en ineffektiv och orimlig avvägning mellan olika intressen i samhället och arters behov av skydd.

Energiföretagen kan konstatera att artskyddsutredningen inte till fullo infriar våra förhoppningar. Vi vill se ett artskydd som på ett effektivt sätt slår vakt om den biologiska mångfalden och samtidigt möjliggör rimliga avvägningar mellan olika intressen. I betänkandet berörs även frågan om klimatförändringar. Ett ändrat klimat kommer vara en orsak till artdöd såväl globalt som i Sverige. Enligt Artdatabanken påverkas drygt 700 arter i flera olika artgrupper negativt av klimatförändringar. Förändringar i artsammansättningen kan också leda till förändringar i naturtyper och ekosystem.

Samhället i sin helhet behöver underlätta åtgärder som medför positiva effekter för klimatomställningen, detta gäller även regleringen av artskyddsfrågor.

Efter EU-domstolens avgörande i de förenade målen C-437/19 och C-474/19, Skydda skogen, har rättstillämpningen i artskyddsfrågor skärpts avsevärt. Eftersom Sverige har implementerat fridlysningsbestämmelserna i både

---

¹Uppgift från www.jagareforbundet.se, årligen i Sverige skjutna tjädrar de senaste 20 åren, enligt Jägareförbundets Viltövervakning

Fågeldirektivet² och art- och habitatdirektivet³ i samma bestämmelse är det svenska genomförandet betydligt skarpare än vad direktiven stipulerar.

Precis som utredningen anger skiljer sig de båda direktiven åt i sådan grad att det finns skäl att införa bestämmelser som synliggör dessa skillnader. Utredningen har presenterat ett underlag på över 1700 sidor. Det är ett omfattande material som kommer att ta tid att bereda.

Mot bakgrund av EU-avgörandet i Skydda skogen är uppdelningen av 4 § artskyddsförordningen en mycket angelägen fråga. Energiföretagen anser därför att uppdelningen bör brytas ur beredningen av utredningens övriga förslag och hanteras skyndsamt. Den osäkerhet och överimplementering som dagens reglering innebär leder till förlängda tillståndsprocesser. Tillståndsprocesser som snarare måste kortas för att Sveriges mål om omställning till fossilfrihet ska kunna uppnås.

Energiföretagens yttrande avser inte de delar som rör förebyggande av artskyddsbrott.

Specifika synpunkter

Utred SLU Artdatabankens roll och finansiering (avsnitt 10.3)

Energiföretagen tillstyrker förslaget. Uppgifter i Artportalen har under senare tid tillmätts stor betydelse i tillståndsprocesser. Detta utan att resurser tillförts Artdatabanken eller att några förtydliganden gjorts angående vilken status data har samt hur den är avsedd att användas. Energiföretagen ser det därför som angeläget att uppgifterna i Artportalen i ökad utsträckning kvalitetssäkras och välkomnar en mer långsiktig finansiering.

Statskontorets utredning bör även analysera sekretessfrågorna kopplat till skyddsklassade uppgifter. Praktiska exempel är att Energimarknadsinspektionen saknar rätt att ta emot sekretessklassad information i samband med sin prövning av nätkoncessionsansökningar. Eftersom de avtal konsulter tecknar med SLU är personliga har de inte heller rätt att informera verksamhetsutövaren, sin uppdragsgivare om vad de har fått för information.

Verksamhetsutövarens representanter måste alla ha egna personliga sekretessavtal. Det vore önskvärt att hitta en hantering som säkerställer att uppgifterna fortsatt hanteras försiktigt men samtidigt medger ett mer pragmatiskt förhållningssätt. Eftersom syftet med att få tillgång till skyddade artuppgifter är att försöka undvika och anpassa verksamheten till dessa bör det ligga i såväl myndigheters, artdatabankens och ideella organisationers intresse att finna en pragmatisk lösning på hantering av uppgifter i detta syfte.

---

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar; kodifierar och ersätter Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande fåglar.

³ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

Målbestämmelse i 8 kap. miljöbalken (avsnitt 11.4)

Energiföretagen avstyrker förslaget att 8 kap. miljöbalken ska innehålla en målbestämmelse. Förslaget avviker från miljöbalkens systematik. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde framgår av 1 kap. 1 §. Precis som utredningen konstaterar framgår av miljöbalkspropositionen att miljöbalken är avsedd att användas som verktyg för att nå miljömålen och att miljömålen ska tjäna som ledning när det gäller tolkningen av vad begreppet hållbar utveckling i 1 kap. 1 § innebär.

Omställningen till ett fossilfritt samhälle är ett exempel på situationer när målkonflikter kan uppstå mellan olika miljömål. Miljöbalken har flera verktyg för att hantera dessa målkonflikter. Att bryta ut ett miljömål och på detta sätt ge det en särställning riskerar att skapa tillämpningssvårigheter och i värsta fall leda till en tillämpning som vid en helhetsbedömning inte är den som är bäst förenlig med hållbar utveckling.

Livsmiljöunderlag (avsnitt 11.8-9)

Energiföretagen avstyrker förslaget. Att Sverige är ett stort land och att det många gånger saknas kunskap om vilka arter och ekologiska behov som finns på en viss plats, har blivit tydligt inte minst genom vattenförvaltningen. Där är "expertbedömningar" mycket vanligt förekommande eftersom underlag och data många gånger saknas.

Det skulle kunna finnas ett värde i att sammanställa delar av den typen av information som utredningar anser bör finnas med i livsmiljöunderlaget. Samhällets resurser är dock begränsade. Ska det här göras på ett bra sätt kommer det att ta oerhört mycket resurser i anspråk. Resurser som istället hade kunnat användas för att t.ex. i samråd verka för att de för en hållbar utveckling bästa lösningarna kommer till stånd.

Energiföretagen ser en avsevärd risk i att livsmiljöunderlagen kommer att tillmätas mycket stor betydelse, oavsett hur bristfälligt underlag de vilar på. Verksamhetsutövare riskerar därför att behöva lägga stora resurser på att "motbevisa" ett livsmiljöunderlag som vilar på osäkra grunder, istället för att utgå ifrån de miljökonsekvenser som kartlagts genom miljökonsekvensbeskrivningen.

Energiföretagen anser att det är anmärkningsvärt att utredningen föreslår att livsmiljöunderlagen ska innehålla "... en redogörelse för vilka befintliga verksamheter som man vet utgör eller kommer att utgöra ett hot mot dessa arter inom länet samt hur dessa påverkar arterna". Det finns en formell möjlighet för den enskilde att vid prövningen presentera underlag som visar på brister i livsmiljöunderlaget. Energiföretagen bedömer att livsmiljöunderlagen kommer att tillmätas stor betydelse. Mot bakgrund av detta är det otillfredsställande att utredningen inte anser att de ska kunna överklagas.

Sammantaget bedömer Energiföretagen att livsmiljöunderlagen riskerar att bli en omfattande administrativ process som tar mycket resurser i anspråk och medför en ökad rättsosäkerhet för markägare och verksamhetsutövare.

Fågeldirektivet (avsnitt 12.3 och 12.6.8)

Energiföretagen tillstyrker att nuvarande 4 § p.4 artskyddsförordningen tas bort vad gäller fåglar eftersom det innebär en omotiverad överimplementering av fågeldirektivet. Vi anser att uppdelningen av 4 § artskyddsförordningen i olika bestämmelser beroende på om det är fåglar eller andra djur eller livsmiljöer är en fråga som bör brytas ut ur beredningen av utredningens övriga förslag och hanteras skyndsamt.

Energiföretagen avstyrker den föreslagna kvalifikationströskeln i 8 kap. 13 § miljöbalken som definierar vilka störningar som är förbjudna. Energiföretagen bedömer att den föreslagna formuleringen *”i den mån dessa störningar inte saknar betydelse för att bibehålla populationen på en nivå som svarar särskilt mot ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller för att återupprätta populationen av dessa arter till denna nivå”* kommer medföra betydande tillämpningssvårigheter. Energiföretagen anser att det kommer vara svårt att på förhand bedöma vilka åtgärder som är tillåtna respektive otillåtna.

Avsiktlighetsrekvisitet (avsnitt 12.6.3 och 12.7.5)

Energiföretagen vill kraftigt avstyrka utredningens förslag att tillägga ”eller genom att acceptera en sådan konsekvens av sitt handlande” till avsiktlighetsrekvisitet. EU-rättslig praxis utvecklas fortfarande. Vi bedömer inte att det är tydligt om ”accepterade konsekvenser av en handling anses vara avsiktliga” i samtliga fall ska anses falla in under förbuden i fågel- och livsmiljödirektivets artikel 5 respektive artikel 12.

Białowieżaskogen-målet som utredningen hänvisar till var en fördragsbrottstalan mot Polen. Dessa mål utformas och processas på ett annat sätt än förhandsbeskedsavgöranden. Energiföretagen anser inte heller att det är klagjort hur slutsatserna i det målet kan appliceras på verksamheter som har ett samhällsviktigt syfte.

Mot bakgrund av att praxis inom EU-rätten fortfarande är under utveckling anser vi att direktivstexterna i dessa fall bör överföras ordagrant. Att som utredningen föreslår gå utöver direktivstextens ordalydelse kan komma att medföra en oavsiktlig utvidgning av begreppet avsiktlighet. Varefter EU-domstolens praxis utvecklas finns det också en risk att den svenska regleringen kommer skilja sig åt i förhållande till EU-rätten, vilket innebär att den praxis som kommer från EU-domstolen kan bli svår att applicera på svenska förhållanden.

Energiföretagen vill uppmärksamma utredningen på att ordet ”avsiktligt” utelämnats i föreslagen ny bestämmelse i 8 kap 15 § miljöbalken. Vid läsning av motiven till bestämmelsen i avsnitt 12.7 förefaller det som att ordet ”avsiktligt” ska vara med i denna bestämmelse. Det är också så direktivstexten är utformad. Energiföretagen anser under alla förhållanden att avsiktlighetsrekvisitet ska vara med i nämnda bestämmelse. När det gäller utredningens förslag i 12.7. till ovan beskrivet tillägg till avsiktlighetsrekvisitet avstyrker Energiföretagen förslaget med samma motivering som ovan.

Livsmiljödirektivet (avsnitt 12.7)

Energiföretagen avstyrker utredningens förslag att ersätta rekvisitet "skada" mot "försämra" i förslaget till 8 kap. 17 § miljöbalken. Redan den ursprungliga lydelsen med formuleringen "skada" är en långtgående bestämmelse. Detta eftersom det inte krävs att en handling är avsiktlig för att träffas av förbudet avseende påverkan på andra vilda djur än fåglars fortplantningsområden eller viloplatsar. Energiföretagen bedömer att kvalifikationströskeln blir för låg eftersom "försämring" rent språkligt rymmer all tänkbar försämring, hur liten den än är.

Den svenska versionen av art- och habitatdirektivet använder begreppet "skada" i artikel 12.1.d. Som utredningen anger ansluter även de danska och tyska versionerna till det svenska begreppet.

Mot bakgrund av ovan anser Energiföretagen inte att det finns skäl att frånga rekvisitet "skada" som är det rekvisit som används i den svenska versionen av art- och habitatdirektivet artikel 12.1.d.

Verksamheters eller åtgärders upphörande (avsnitt 12.7)

Det är olyckligt att endast ett kort avsnitt i utredningen ägnas åt verksamheters upphörande. Utredningen konstaterar att en försämring av en livsmiljö kan bero på ändrad eller upphörd hävd, exempelvis till följd av nedlagt jordbruk. Utredningen framhåller att en ordning där någon tvingas fortsätta en verksamhet för att inte riskera bryta mot ett fridlysningsförbud skulle vara orimlig.

Emellertid kan en sådan förändring betraktas som en sådan påverkan som fordrar 12:6-samråd, såvida den inte har förutsetts redan i och med att tillstånd gavs till verksamheten. Energiföretagen anser att detta behöver analyseras mer utförligt. I det fall en kraftledningsgata förklarats som Natura 2000-område tack vare rika förekomster av blommande växter och fjärilar är det oklart vad som händer den dagen verksamheten upphör.

I och med att hävd och markstörning upphör så kommer de aktuella växterna och fjärilarna att dö ut. Kan en verksamhetsutövare tvingas bibehålla och underhålla en ledningsgata trots att ledningen tagits ur bruk? Energiföretagen anser att det behöver tydliggöras hur dessa fall ska hanteras, bland annat avseende vem som är ansvarig.

Bemyndigande att anta generella föreskrifter för vissa verksamheter (avsnitt 12.9.2)

Energiföretagen avstyrker kraftigt förslaget. Precis som experten Tove Anderssons framhåller i sitt särskilda yttrande är det radikalt att bryta igenom rättskraften i miljöbalkstillstånd med generella föreskrifter.

Ett miljöbalkstillstånd innebär ett visst mått av trygghet och förutsägbarhet för verksamhetsutövare. Detta är viktigt att slå vakt om eftersom det möjliggör de många gånger stora investeringar som är en förutsättning för att verksamheter ska kunna komma till stånd. Energiföretagens bedömning är att det är lämpligare att domstolar snarare än den politiska makten ska ges möjlighet att ställa ändrade krav på verksamhetsutövare med lagakraftvunna tillstånd.

Möjligheten till att bryta igenom tillstånds rättskraft på detta sätt är en avsevärd förändring i hur miljöretten är uppbyggd. Redan idag finns möjligheter till omprövning enligt 24 kap. miljöbalken. Energiföretagen anser inte att utredningen har redovisat skäl till varför omprövningsinstitutet skulle vara otillräckligt. Mot bakgrund av den ökade oförutsägbarhet och minskade rättssäkerhet förslaget innebär avstyrker Energiföretagen bemyndigandet till generella föreskrifter som bryter igenom tillstånds rättskraft.

Nationella fridlysningsbestämmelser (avsnitt 12.14.3)

Energiföretagen avstyrker bestämt förslaget till 8 kap. 18 a §. Förslaget innebär att det ska vara förbjudet att förstöra eller försämra livsmiljöer för nationellt skyddade kärlväxter, mossor lavar, svampar och alger. Av förslaget framgår inte hur stora arealer som behöver skyddas för att förbudet inte ska aktualiseras. Av betänkandet framgår inte varför just vissa kärlväxter mossor, lavar, svampar och algers livsmiljöer bör skyddas i hela Sverige. Energiföretagen bedömer förslaget som mycket rättsosäkert.

Det är vidare svårt att se hur någon typ av verksamhet ska kunna bedrivas utanför stadsmiljö utan att aktualisera krav på dispens. Energiföretagen ifrågasätter starkt om nyttan med en sådan ordning står i proportion till de kostnader och arbetsbörda, både på myndigheter och verksamhetsutövare förslaget kommer att medföra.

Proportionalitetsavvägning i 8 kap. (avsnitt 12.15)

Energiföretagen tillstyrker förslaget till en ventil i 8 kap. för att möjliggöra en slutlig kontroll om ett beslut eller föreskrifter som meddelats med stöd av kapitlet inte är orimligt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

Övervakning och rapportering av oavsiktligt dödade eller fångade djur (avsnitt 12.16)

Energiföretagen avstyrker förslaget till 8 kap. 17 a § miljöbalken. I de fall en tillståndsmyndighet bedömer att en verksamhet inte träffas av artskyddets förbudsbestämmelser, bör verksamhetsutövare inte regelmässigt åläggas att övervaka oavsiktligt dödande av djur till följd av den tillåtna verksamheten.

Energiföretagen anser inte att förslaget har analyserats i tillräcklig utsträckning. Det är svårt att se hur det överhuvudtaget skulle vara praktiskt genomförbart för verksamheter såsom exempelvis vindkraftsparker eller elledningar. Dessa verksamheter bedrivs ofta över vidsträckt geografiska områden. Egenkontroll och uppföljning är viktiga aspekter för alla som bedriver tillståndspliktiga verksamheter.

För att uppföljning och egenkontroll ska bli så effektiva som möjligt bör det dock utformas i samråd med tillsynsmyndigheter. Utredningens förslag skulle kräva omfattande resurser, både rent ekonomiskt och i form av kvalificerad personal. Energiföretagen bedömer att nyttan av förslaget inte står i proportion till dess kostnader.

Fåglar och kraftledningar (12.18)

Utredningen föreslår att regeringen bör utreda föreskrifter om att luftledningar för elöverföring ska säkras mot risker för fågellivet från kollisioner med linor och elolyckor.

I utredningen noteras att Sverige har mer än 500 000 km kraftledningar. Det kan då vara på sin plats att anmärka att cirka 400 000 km av elnätet består av lokalnätsledningar i markkabelutförande. Sedan 1990-talet, och med intensifiering efter stormen Gudrun 2005, har det genomförts ett omfattande och alltjämt pågående arbete med att vädersäkra lokalnätet. Detta har skett genom att ledningar byggs i markkabelutförande och genom att nya luftledningar byggs med isolerade linor. Förutom färre avbrott har detta lett till en signifikant minskning av antalet eldödade fåglar.

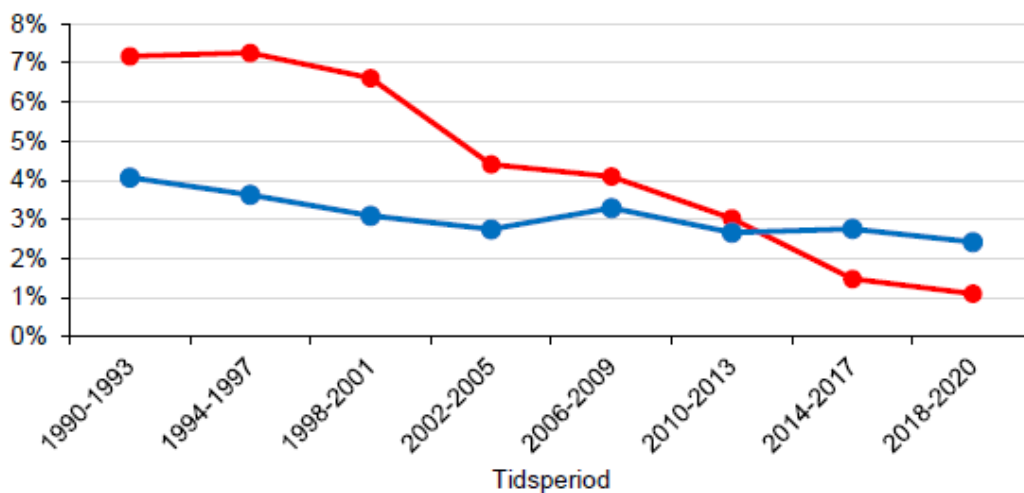
Förutom markförläggning av lokalnätsledningar och uppförande av isolerade luftledningar pågår det därtill ytterligare arbete i branschen i syfte att minska riskerna för fåglar. Det gäller t.ex. isolering av farliga komponenter nära berguvsbon och uppsättande av fågelavvisare på platser med särskilt hög kollisionsrisk.

Energiföretagen ifrågasätter redan rubriceringen i förslaget. Det pågår ett intensivt arbete inom branschen med att minska riskerna för fågellivet. Det finns dock inget annat sätt att säkra luftledningar mot alla upptänkliga risker för fågellivet annat än att gräva ner hela Sveriges ledningsnät. Detta skulle dock medföra oacceptabla konsekvenser för Sveriges elsystem.

Utredningens hänvisar till Bernkonventionen och tysk lagstiftning men missar en väsentlig faktor. Dessa baseras på en ledningsutformning i Europa som var vanlig för flera decennier sedan. I många länder i Europa har mellanspänningsnätet byggts med betong- eller stålstolpar där regeln på stolpen är jordad och där faslinorna har mycket korta avstånd. I Sverige är den helt dominerande stolptypen trästolpar och med helt andra konstruktioner. Det går helt enkelt inte att tala om risker för kraftledningar i generella termer.

Det pågår som ovan nämnts ett aktivt arbete med att minska risker för fåglar kopplat till kraftledningar. Detta arbete har även haft gott resultat.

Figur. (Naturhistoriska riksmuseet, Thord Fransson.) Andelen kraftledningsdödade ringmärkta fåglar i relation till andra dödsorsaker. Röd linje är fynd som upphittaren klassat som kollision. Blå linje har upphittaren klassat som eldöd.

Sammanfattningsvis pågår ett arbete med att bygga om elnätet för att minska riskerna för fåglar. Detta har gett resultat då dödligheten för fåglar på grund av kraftledningar är på tydlig nedgång. Frågan bör behandlas i ett större sammanhang där man förutom risker för fåglar tar hänsyn till aspekter såsom drifts- och elsäkerhet. Energiföretagen avstyrker därför förslaget att särskilt utreda föreskrifter för kraftledningar.

Nytt skäl för beslut om biotopskydd (avsnitt 12.20)

Energiföretagen avstyrker med bestämdhet förslaget till 8 c § förordningen om områdesskydd. Förslaget innebär en ny grund för att peka ut biotopskyddsområden på minst 5 hektar.

Vid beslut att bilda naturreservat tas hänsyn till pågående verksamhet. Hänsyn tas både i beslutet att bilda reservat och därefter i skötselplanerna. För biotopskyddsområden finns inga motsvarande skötselplaner. Energiföretagen bedömer inte att biotopskyddsområden är en tillräckligt flexibel skyddsform. Energiföretagen bedömer att det kan innebära att flera områden inte har möjlighet att utvecklas alls eftersom det inte är en flexibel skyddsform som tar hänsyn till avvägningar mellan olika intressen.

Den omställning till fossilfrihet Sverige genomför nu medför ett ytanspråk. Ny t.ex. vindkraft och nya elledningar behöver plats för att kunna byggas. Redan idag är det svårt att hitta lämpliga lokaliseringar vilket t.ex. gett upphov till Energimyndighetens och Naturvårdsverkets gemensamma nationella strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad⁴. Det tillkommer även flera nya naturreservat. I sammanhanget kan även konstateras att mer än 50 procent av Sveriges yta är utpekad som riksintresseområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och dessa

⁴ [Nationell vindkraftsstrategi, hållbar vindkraft - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

intressen bevakas av separata sektorsmyndigheter. Energiföretagen avstyrker därför förslaget. Särskilt angående konsekvensanalyser

Artskyddsutredningens betänkande är omfattande, både sett till omfång och sett till de förändringar den föreslår. Så stora ändringar måste föregås av en gedigen konsekvensanalys. Energiföretagen anser att de konsekvenser som redovisas främst tar sikte på hur förslagen påverkar fastighetsägare och skogsnäring. Det är i vissa fall svårt att utläsa hur bestämmelserna kommer att tillämpas på verksamhetsutövare, exempelvis hur ersättningsrätten ska tillämpas för vattenkraftsproducenter i kommande omprövningar.

Energiföretagen bedömer även att utredningen kraftigt underskattat de kostnader förslagen medför för verksamhetsutövare.

Avslutande kommentarer

Det var ingen lätt uppgift Artskyddsutredningen fick. Ett stort och brett uppdrag samt begränsat med tid att genomföra det på. Det här är frågor som berör i stort sett samtliga verksamhetsutövare i hela Sverige. Bestämmelserna kan komma att få mycket stora konsekvenser och försämra eller i värsta fall omöjliggöra förutsättningarna att kunna erhålla miljötillstånd för samhällsviktig verksamhet i Sverige.

Mot bakgrund av den förhållandevis korta tid som utredningen haft till sitt förfogande är det kanske därför inte förvånande att ytterligare konsekvensanalyser måste genomföras. Som inledningsvis angetts delar Energiföretagen ambitionen om ett regelverk som effektivt och rättssäkert skyddar djur- och växtarter. Vissa av utredningens förslag riskerar dock att få konsekvenser för Sveriges möjligheter att nå klimatmålen. Detta samtidigt som klimatförändringar är ett av de största hoten mot biologisk mångfald. Detta är inte en fråga som utredningen hanterat i tillräcklig utsträckning.

Åsa Pettersson
vd, Energiföretagen Sverige